

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन उपसमूह, छैठौं तह, अधिकृत पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र:- सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) - (५० अङ्क)

१. राज्य व्यवस्था र कानून

- १.१ शासनका आधारभूत पक्षहरू: अवधारणा, सन्दर्भ र विशेषता
- १.२ शासनको राजनैतिक तथा प्रशासनिक संरचना
- १.३ नेपालको शासन प्रणाली
- १.४ नेपालको वर्तमान संविधान
  - १.४.१ विशेषता, कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिका
  - १.४.२ मौलिक हक, निर्देशक सिद्धान्त र राज्यका नीतिहरू
  - १.४.३ राज्यको संरचना र राज्य शक्तिको बाँडफाँड
- १.५ पारदर्शिता, जवाफदेहिता, नैतिकता र सदाचारिता
- १.६ सामाजिक न्याय, समता र समानता
- १.७ सांस्कृतिक विविधता र सामाजिक परिचालन
- १.८ बहुस्तरीय शासन र नेपाल : अनौपचारिक शासन, Corporate Governance System, नागरिक समाजको शासन, स्थानीय शासन, सहकारितामूलक शासन, व्यावसायिक शासन र संयुक्त राष्ट्रसंघ

२. प्रशासनिक विधिहरू र नेपालको सार्वजनिक प्रशासनमा तिनको प्रयोग

- २.१ कार्य विश्लेषण (Job Analysis)
- २.२ कार्य विवरण (Job Description)
- २.३ कार्य मूल्याङ्कन (Job Evaluation)
- २.४ कार्य विस्तृतीकरण (Job Enlargement)
- २.५ कार्य पुष्टिकरण (Job Enrichment)
- २.६ व्यवस्थापन परीक्षण (Management Audit)
- २.७ कार्यालय समयको लचकता (Flexi Time)
- २.८ सम्पूर्ण गुण व्यवस्थापन (TQM)
- २.९ संगठन तथा व्यवस्थापन प्रणाली (O&M System)

३. जनशक्ति र कार्यालय व्यवस्थापन

- ३.१ जनशक्ति व्यवस्थापन
- ३.२ नेपालको सार्वजनिक संस्थानमा व्यवस्थापन
- ३.३ मानव संशाधन व्यवस्थापनका विविध पक्षहरू: नियुक्ति, पदस्थापन, सरुवा, बहुवा, जनशक्ति विकास, मौद्रिक र गैर मौद्रिक सुविधा, सुपरीवेक्षण, वृत्ति विकास, कार्यक्षमता मूल्यांकन र अवकाश
- ३.४ आचरण, अनुशासन, पुरस्कार र दण्ड सजाय
- ३.५ कार्यालय कार्यविधि, अभिलेख व्यवस्थापन र जिन्सी व्यवस्थापन
- ३.६ मस्यौदा र प्रस्ताव लेखन सीप तथा प्रतिवेदन तयारी र प्रस्तुतीकरण
- ३.७ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
- ३.८ ट्रेड युनियन र सामूहिक सौदाबाजी

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन उपसमूह, छैठौं तह, अधिकृत पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

४. विकास तथा आर्थिक प्रशासन

- ४.१ विकास प्रशासनको अवधारणा र सिद्धान्त
- ४.२ योजनावद्ध विकासको अवधारणा र नेपालको चालु आवधिक योजना
- ४.३ योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन
- ४.४ आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, कार्य र महत्व
- ४.५ बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
- ४.६ आर्थिक विकासमा सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिका
- ४.७ नेपालमा सार्वजनिक संस्थानको वित्तीय प्रणाली, अवस्था, समस्या र चुनौती
- ४.८ लेखा र लेखापरीक्षणको अर्थ, उद्देश्य र महत्व

५. नागरिक उड्डयन सम्बन्धी

- ५.१ नेपालमा हवाई क्षेत्रको विकासक्रम र चुनौती
- ५.२ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको स्थापना, संगठनात्मक संरचना र कार्यक्षेत्र
- ५.३ नेपालमा हवाई यातायातको वर्तमान अवस्था, समस्या तथा चुनौती, समाधानका उपाय र भावी सम्भावना
- ५.४ अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन संगठन (ICAO), अन्तर्राष्ट्रिय हवाई यातायात संघ (IATA) र उड्डयनसंग सम्बन्धित अन्य क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय संगठन
- ५.५ खुला आकाश नीतिको आवश्यकता र औचित्य, नेपाल सरकारले हवाई सेवा सम्बन्धमा गरेका द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय सम्झौता
- ५.६ नेपालको सामाजिक, आर्थिक र सांस्कृतिक विकासमा नागरिक उड्डयन क्षेत्रको योगदान
- ५.७ नेपालमा हवाई उडान सुरक्षा (Flight Safety) र हवाई सुरक्षा (Aviation Security) सम्बन्धी जानकारी

६. नीति, ऐन र नियम

- ६.१ हवाई नीति, २०६३
- ६.२ पर्यटन नीति, २०६५
- ६.३ गैर सैनिक हवाई उडान (सिभिल एभिएसन) ऐन, २०१५ तथा नियमावली, २०५२
- ६.४ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३
- ६.५ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण नागरिक उड्डयन नियमावली, २०५८
- ६.६ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरूको सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६
- ६.७ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७
- ६.८ नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०७८
- ६.९ नागरिक उड्डयन सुरक्षा नियमावली, २०७३
- ६.१० जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
- ६.११ ट्रेड युनियन ऐन, २०४९
- ६.१२ मध्यस्थता ऐन, २०५५
- ६.१३ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- ६.१४ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, प्रशासन समूह, प्रशासन उपसमूह, छैठौं तह, अधिकृत पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ६.१५ विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार ऐन, २०६३
६.१६ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५
६.१७ कम्पनी ऐन, २०६३
६.१८ विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार ऐन, २०६३
६.१९ श्रम ऐन, २०७४ र नियमावली, २०७५

द्वितीय पत्रको लागि निम्नानुसार प्रश्न सोधिनेछ :

द्वितीय पत्र (विषयगत)				
विषय	खण्ड	अङ्कभार	छोटो उत्तर	लामो उत्तर
सेवा सम्बन्धी	(क)	५०	२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०	४ प्रश्न X १० अङ्क = ४०
	(ख)	५०	२ प्रश्न X ५ अङ्क = १०	४ प्रश्न X १० अङ्क = ४०
	जम्मा	१००	४ प्रश्न X ५ अङ्क = २०	८ प्रश्न X १० अङ्क = ८०